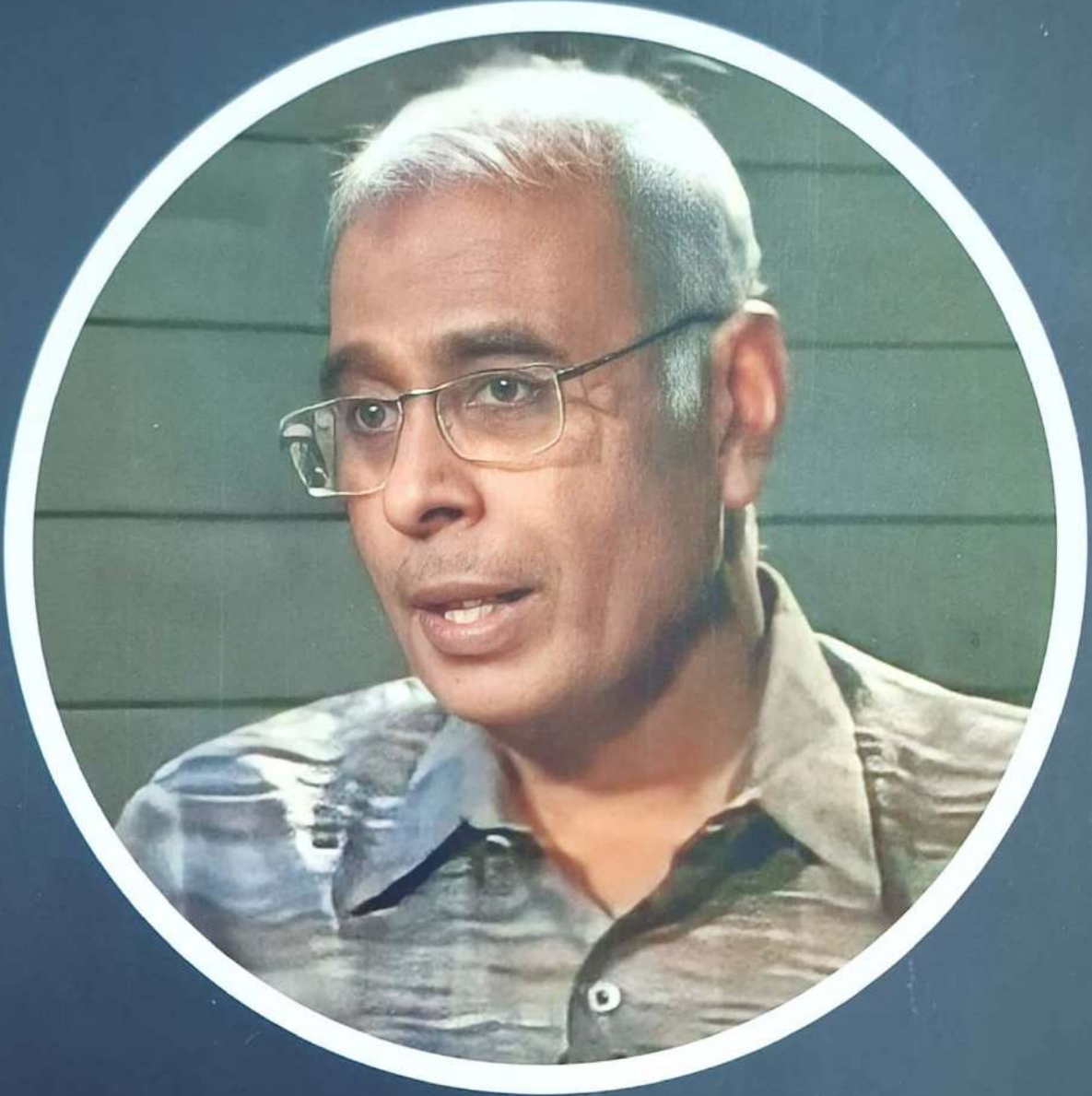

डॉ. नरेंद्र दाभोलकर

व्यक्ती आणि विचार

प्राचार्य डॉ. राजेखान शानेदिवाण

डॉ. नरेंद्र दाभोलकर

व्यक्ती आणि विचार

०२०३१४-मुद्रणकेंद्र

मि. ९९९०९९९९

email: n.dabholkar@gmail.com

© मि. निर्मिती प्रकाशन

प्राचार्य डॉ. राजेखान शानेदिवान

कायदा

डॉ. शानेदिवान, कायदा, मुंबई

सर्व विचारवंत व कार्यकर्त्यांचे

निर्मिती प्रकाशन

२०३, क/५, सिड्डीपी, मुंबई

०२०३१४-मुद्रणकेंद्र, डॉ. शानेदिवान

मि. ९९९०९९९९, ९९९०९९९९

Email: anilnirmati@gmail.com

प्रकाशन : १ निर्मिती, २०१९

निर्मिती : १९९९, निर्मिती, २०१९ (मुद्रणकेंद्र)

मुद्रणकेंद्र : निर्मिती

मुद्रणकेंद्र, निर्मिती, २०१९

ISBN : 978-83-92525-83-3

निर्मिती प्रकाशन, कोल्हापूर | ३०० : निर्मिती

दुसऱ्या आवृत्तीच्या निमित्ताने...

डॉ. नरेंद्र दाभोलकर यांनी आपली भाषि विचार या ग्रंथाची दुसरी आवृत्ती प्रसिद्ध होत आहे याचा विशेष आनंद आहे.

२० ऑक्टोबर २०१९ रोजी डॉ. नरेंद्र दाभोलकर यांचा खून झाला. विज्ञानवादी भूमिका घेतलेल्या सुधारकांला घेतलेल्या सुधारकांला संपविष्यात आले. मी डॉक्टरांनी सुरू केलेल्या महाराष्ट्र अंधश्रद्धा निर्मूलनाचा समितीचा सभासद किंवा कार्यकर्ता नव्हतो. तरीही डॉक्टरांच्या हत्येने हादरलो. मनात अनेक विचारांचे काहूर भाजले होते. एखाद्या व्यक्तीला संपविष्यात घेतले गेले अनेक अर्थ असू शकतात. पण माझ्या दृष्टीने महात्मा गांधींच्या खूनानंतर डॉ. नरेंद्र दाभोलकर यांची हत्या अंतर्मुख करणारी ठरली. मी दोन्ही व्यक्तित्वांचे स्वतःसाठी नव्हे तर समाजासाठी समर्पित भावनेने काम करीत होती. तरीही त्यांचा खून झाला. मला असे वाटले की आपण या दोन्ही व्यक्तिमत्वांना जाणून घ्यावचा प्रयत्न तरी करूया. माझ्या प्रयत्नांचाच भाग म्हणजे नरेंद्र दाभोलकर यांच्या विषयीचा ग्रंथ होय. मला याचे समाधान आहे की, १ नोव्हेंबर २०१९ रोजी या ग्रंथाचा प्रकाशन समारंभ डॉ. हमीद दाभोलकर, डॉ. राजन मजूमर आमदार या. पी. एन. पाटील साहेब आदी मान्यवरांच्या उपस्थितीत झाला. त्यावेळी 'डॉक्टरांच्या पत्र्यात त्यांच्या जीवनाचा, साहित्याचा व विचारांचा परिचय करून देणारा पहिला प्रयत्न' अशी ओळख या ग्रंथाची मान्यवरांनी करून दिली.

भूमिका

२० ऑगस्ट २०१३. सकाळचे वातावरण नेहमी सारखेच होते. कॉलेजकडे जाण्यासाठीची तयारी सुरू होती. त्याचवेळी एका मित्राचा फोन आला. फोन उचलून हॅलो म्हणण्याच्या अगोदर 'तुला कळलं का?' अशी विचारणा झाली. मी म्हटलं 'काय?'... 'अरे दाभोलकरांना गोळ्या घातल्या.' मित्राचा आवाज धाप लागल्यासारखा वाटत होता. मी पुन्हा विचारलं 'कुणाला?' 'अरे डॉ. नरेंद्र दाभोलकरांना सकाळी कुणीतरी मारलं... पुण्यामध्ये...' मी फोन बंद केला. अक्षरशः अवसान संपल्यासारखं वाटलं. मला काय करावे सूचत नव्हते. कोणीतरी खूप जवळचं आपल्यातून निघून गेल्यासारख वाटतं होतं. माझ्या डोळ्यांत अश्रूंनी गर्दी केली...

कॉलेजमध्ये आलो तर डॉक्टरांच्या खूनाविषयचीच चर्चा सुरू होती. २१ वर्षापूर्वी आमच्या शहाजी महाविद्यालयातील एका कार्यक्रमासाठी डॉक्टर आले होते. स्वाभाविकपणे त्या आठवणींना उजाळा मिळत होता. त्यांचे बोलणे, लोकांशी संवाद साधणे, मुद्दा पटवून देणे अशा अनेक गोष्टींची चर्चा सुरू होती. सर्वांचा सूर एकच होता... खूप वाईट झालं हे असं व्हायला नको होतं... मी अस्वस्थ पण शांत होतो. डोळे वारंवार अश्रूंनी डबडबत होते. माझा संपूर्ण दिवस डॉक्टरांच्या खूनाच्या वेदनादायी सावटाखाली होता.

खरं तर माझा आणि डॉ. नरेंद्र दाभोलकर यांचा परिचय नव्हता. आयुष्यात फक्त एकदा त्यांना पाहिले होते, तेही कॉलेजमधील कार्यक्रमावेळी. मग माझी अवस्था अशी का झाली असावी? घरी आलो. माझे लक्ष कुठेही लागत नव्हते. पुन्हापुन्हा एक प्रश्न मनात यायचा. का मारले त्यांना? त्यांनी कुणाचे काय वाईट केलं होतं? अक्षरशः तीन दिवस माझी अस्वस्थता राहिली.

प्राचार्य डॉ. राजेखान शानेदिवाण

४३ सोनसावली, नर्मदा पार्क,
इंगवले कॉलनी, फुलेवाडी
कोल्हापूर-४१६०१०
मो. ९९६०९९५८५३

‘डॉ. नरेंद्र दाभोलकर : व्यक्ती आणि विचार’ ग्रंथात डॉ. राजेखान शानेदिवाण यांनी वैचारिक पक्ष स्पष्ट करताना अंधश्रद्धेचे स्वरूप तीन भागात स्पष्ट केले आहे. एक आहे ‘अंधश्रद्धा’, दुसरा आहे ‘धर्म’ आणि तीन विवेकवाद. अंधश्रद्धेचा संबंध वैचारिक धारणेशी असून धर्माचा संबंध कर्मकांडाशी आहे. विवेकवादी विज्ञाननिष्ठ मनुष्य घडायचा तर जुन्या धारणांमधून जसा तो मुक्त व्हायला हवा, तसाच तो उपवास-तापास, व्रत-वैकल्य, करणी-भानामतीतूनही. सदरची संशोधनात्मक मांडणी हे सारे समजावते म्हणून ते लोकप्रबोधनाचे प्रभावी साधन बनून पुढे येते. डॉ. दाभोलकर कोणा एका विशिष्ट धर्म व आचरणाविरुद्ध नव्हते. सर्व धर्मांतील दैवीकरण व कर्मकांडाच्या, अंधश्रद्धांच्या निर्मूलनाबद्दल ते आग्रही होते. ईश्वरकेंद्री मानव व्यवहार मनुष्यकेंद्री व्हावा म्हणून असलेली त्यांची धडपड अधोरेखित करणे हा या वैचारिक लेखनाचा उद्देश आहे. त्या अर्थाने हे लेखनही पुरोगामी माणूस घडणीचाच खटाटोप होय.

ग्रंथ हवा असल्यास...

फोन/गुगल पे नंबर
९८२२४७२१०९

रु. ३००/-

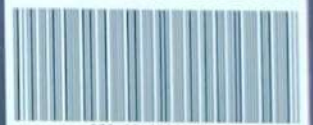
निर्मिती प्रकाशन

८७३, क/२, सी वॉर्ड, सिध्दीश्री प्लाझा,
राजाराम रोड, कोल्हापूर - ४१६००२
मो. ९८९०५५४३४०, ९८२२४७२१०९

Scan & Pay

ISBN : 978-93-92922-63-3

978-93-92922-63-3

